

Kwaliteitskaart sociale veiligheid op Ridderspoor

Kaartnr	
Verantwoordelijke	Intern begeleider
Geëvalueerd op (en door wie)	1-1-2021
Input gevraagd op teamoverleg datum	14-1-2021
Input team verwerkt en vastgesteld op datum	20-1-2021

Doel

Het leerklimaat wordt geoptimaliseerd dankzij rustig gedrag en sociale veiligheid. Leerlingen weten welk gedrag gewenst is op Ridderspoor en worden hier geregeld aan herinnerd. Alle leerkrachten hebben dezelfde verwachtingen van alle leerlingen, waardoor een eenduidig beeld bestaat over en van het gedrag op school. Daarnaast is voor ouders inzichtelijk welk gedrag wij van de leerlingen verwachten en worden zij hierin betrokken door geïnformeerd te worden welke acties ondernomen worden bij onacceptabel gedrag.

Aanpak

De verwachtingen van onze leerlingen zijn duidelijk (A) en komen op verschillende manieren terug. Alle leerkrachten hanteren dezelfde aanpak mbt trainen, aanspreken (B). Wanneer grensoverschrijdend gedrag wordt vertoond door een leerling, wordt door iedere leerkracht op dezelfde wijze gehandeld (C). Alle ouders worden geïnformeerd over de schoolmanieren (D)

A) Verwachtingen van onze leerlingen

Gewenst gedrag	Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)
Iedereen hoort erbij	Ik pest niemand (en ik weet het verschil tussen plagen en pesten) - We accepteren elkaar met onze verschillen - Ik sluit niemand buiten - Ik vraag een ander of hij/ zij mee wil doen - Ik heb belangstelling voor anderen: iedereen is anders - We zijn gericht op plezier maken met elkaar
We zijn aardig voor elkaar	Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag) Zie ik gedrag dat niet oké is, dan wijs ik de ander daar vriendelijk op - Ik los problemen pratend op (niet op de vuist, maar ook niet via social medi) - Ik blijf van anderen af - Ik stoei pas als de ander gevraagd is of hij/zij wil stoeien - Ik help een ander - Ik zeg vriendelijke dingen - Ik houd rekening met de wensen en gevoelens van een ander - Ik heb aandacht voor de ander, omdat iedereen er toe doet - Ik geef complimenten als daar de situatie naar is - Bij een foutje zeg ik sorry - Ik spreek de ander aan op zijn/haar gedrag niet op de persoon

<p>We staan open voor elkaar</p>	<p>Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)</p> <p>Ik laat de ander en de groepsleerkracht uitpraten - Ik praat niet door de ander of de groepsleerkracht heen - Als ik zie of hoor dat een ander iets niet leuk vindt dan stop ik. - Ik respecteer de ander zijn ruimte. Soms alleen willen werken, soms samen. - Ik mag het zeggen als ik ergens tegenaan loop zodat de afspraak up to date blijft - Ik geef ik-feedback, geen jij-feedback - Open blik (geen capuchons, petjes etc om onder te verstoppen) - Ik probeer open te staan voor opbouwende feedback</p>
<p>Ik mag het zeggen als ik iets liever niet wil</p>	<p>Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)</p> <p>Ik zeg het vriendelijk als ik liever even zonder een bepaald kind speel - Ik zeg: stop houd op, ik vind het niet leuk. - Wanneer de ander niet stopt/ er sprake is van herhaald gedrag schakel ik een volwassene in. Hulp vragen mag, klikken niet (klikken = hopen dat ander straf krijgt) - Ik vertel het aan de juf of meester als ik me gepest voel</p>
<p>We zorgen voor het materiaal en onze omgeving</p>	<p>Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)</p> <p>Ik ruim spullen op en help de school opgeruimd te houden - Ik ben voorzichtig en netjes met alle spullen (school, eigen en andermans) - Ik help afval te scheiden - Ik gooi niet met speelgoed of spullen</p>
<p>We gedragen ons rustig</p>	<p>Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)</p> <p>Ik maak geen herrie met spullen of mijn stem - Ik loop in de school - Ik praat zacht op de gang en in de klas - Als onze groep zich verplaatst (gym/buiten) dan kunnen anderen dit niet horen - Ik houd mijn bal vast op de gang - Rustig door de gangen lopen - We lopen in groepsvorm naar binnen en buiten met onze groep (Ikr haalt op)</p>
<p>We houden ons aan de afspraken</p>	<p>Wat verstaan we hieronder (voorbeelden van gewenste gedrag)</p> <p>Ik kom op tijd - Ik weet welke schoolmanieren er gehanteerd worden en draag deze actief uit - Ik doe mijn best om mij aan de afspraken te houden en vraag om verduidelijking indien nodig - Ik accepteer het dat een (andere) leerkracht mij aanspreekt op gedrag - Ik help andere kinderen om de schoolmanieren te volgen - Afspraken buiten spelen: geen leren bal. Niet op de vijf-wal. Alleen voetballen op het veld of bij de goaltjes en niet op het plein. Op tijd naar buiten binnen. Houd je aan het pleinrooster (verdeling goaltjes).</p>

B) Plan van aanpak/ gedrag trainen

Heel belangrijk is dat we aangeven wat we willen en waarom. Dat kun je uitleggen, want als je het zelf niet weet kun je het anderen niet overbrengen en reageer je autoritair ipv als een autoriteit --> commitment is nodig van iedereen.

Training en borging – preventief werken aan positief gedrag in de klas en de school. Onderstaande moet continu en door alle teamleden gebeuren:

- Onze 'schoolmanieren' incl picto's hangen zichtbaar in iedere groep en in algemene ruimtes in de school. In de groepen kunnen klassenregels worden opgesteld, maar deze zijn altijd onderdeel van 'onze schoolmanieren' en wijken nooit af van de vastgestelde schoolmanieren. De klassenregels zijn voorbeelden van de gehanteerde schoolmanieren of aanvullingen.
- We brengen nieuwkomers (kinderen, collega's, ouders) op de hoogte van onze afspraken en herhalen ze regelmatig om in het vizier van allen te houden
- De schoolmanieren worden na iedere vakantie besproken in de groep. Iedere week 1 gedraging centraal.
- Na iedere vakantie wordt er door enkele kinderen uit een vaste groep (7?) een toneelstukje opgevoerd in de andere groepen waarin enkele schoolmanieren worden uitgespeeld in voorbeelden.
- Alle teamleden geven heldere gedragsinstructies en bestellen wat zij willen hebben/ willen zien. Dit oefenen met we met de groep!
- Alle teamleden geven positieve bekrachtigers; zij benoemen dagelijks het gewenste gedrag dat ze zien
- Alle teamleden geven complimenten en belonen van gewenst (groeps-)gedrag
- Alle teamleden reageren op het gedrag dat leerlingen laten zien, ook leerlingen uit andere groepen
- Teamleden stellen zich benaderbaar op, en nemen een kind altijd serieus, bijvoorbeeld bij indicatie pestgedrag
- De leerkracht monitort het gedrag op de gang nauwlettend, bijvoorbeeld bij het naar buiten en naar binnen gaan bij pauzes en het werken op de gang. Wanneer het gedrag is ingesleten, kun je het vertrouwen geven en eea loslaten. Na iedere vakantie wordt er opnieuw gemonitord op de gangen, ambulante collega's springen bij en ondersteunen hierin.
- **Preventief:** Tweemaal per schooljaar neemt de leerkracht een sociogram af (okt/nov en april/mei) en eenmaal een observatie ZIEN - bij uitvallers tweemaal - in ParnasSys. Ieder schooljaar in jan/feb neemt de school een vragenlijst bij leerlingen van groep 6/7/8 af (via Vensters, kwaliteitsmeter) mbt sociale veiligheid op school.
Achteraf: Na interventie vd leerkracht (bij moeilijkheden in de groep) en wedergekeerde rust wordt na twee weken een korte leerlingenquête afgenomen (zie bijlage) om te controleren of de leerlingen ook vinden dat de veilige sfeer die de groepsleerkracht constateert, is wedergekeerd. Daarna deelt de leerkracht zijn/haar bevindingen (resultaten enquête) via Social Schools in een bericht met de ouders, en verzoekt actief aan ouders om te laten weten of zij dezelfde mening zijn toegedaan of nog bijzonderheden te melden hebben.
- Teamleden vragen aan collega's feedback: ziet de ander nog ruimte voor verbetering?

C) Handelwijze grensoverschrijdend gedrag

In de basis is een school een plek om te leren. Je mag dus dingen fout doen, je mag ergens op aangesproken worden en je mag jezelf verbeteren. Door preventief te werken (B) wordt ernaar gestreefd te voorkomen dat verdere stappen moeten worden ondernomen.

Stap 1) Leerling spreekt de ander aan: stop hiermee, ik vind het niet leuk.

Stap 2) Wanneer de ander niet stopt: leerling schakelt een volwassene in (klagen mag = vertellen dat een ander niet stopt met bepaald gedrag/ klikken mag niet = hopen dat een ander straf krijgt, je bedoeling is anders)

Stap 3) Leerkracht vraagt bij een conflict naar bedoelingen van het kind. "wat was jouw bedoeling bij deze actie?"

Niet de bedoeling

Is het niet jouw bedoeling ander verdrietig/ boos te maken? Doe dan anders. "Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/ of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Wel de bedoeling

Is het wel jouw bedoeling de ander pijn/ verdriet te doen? "Ik sta als leerkracht/ begeleider niet toe dat jij doorgaat op deze manier." Leerkracht vraagt bij de leerling na 'wat is er aan de hand, waar komt dit vandaan?'

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school? De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Wanneer een leerling ondanks de preventieve activiteiten met gedrag de grenzen overschrijdt, treedt onderstaand stappenplan in werking. Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten, uitlachen.

Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, onderkladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lekpijken, laptop onvoorzichtig dichtklappen.

1. **Incidenteel grensoverschrijdend gedrag** (ongehoorzaamheid, slecht luisteren, onbeleefdheid t.o.v. volwassenen/ leerkracht, onzorgvuldig omgaan met materiaal, schelden/vloeken, fysiek incident)

De volgende acties worden door de leerkracht ondernomen

De groepsleerkracht neemt pedagogische maatregelen om het gedrag van de leerling zodanig te corrigeren dat de leerling binnen afzienbare tijd weer kan deelnemen aan de groepsactiviteiten. (zie stap 1/2/3 hierboven). Er wordt rekening gehouden met leeftijd en gebeurtenis. De verwachtingen onder A) worden nog eens herhaald.

Wanneer er als gevolg van de incidentele overtreding gehuild is door een leerling, mogelijk een blauwe plek of bult aan een incident wordt overgehouden, dan spant de groepsleerkracht zich in om de ouder bij voorkeur vóórdat het kind thuis komt op te bellen/ te informeren via SocialSchools. Bij een incident worden ook de ouders van het kind dat leed veroorzaakte, ingelicht.

2. **Aaneenschakeling (3) van incidentele grensoverschrijdende gedragingen of ernstiger misdragingen** (herhaaldelijke overtredingen als bij 1, moedwillig schade toebrengen aan materiaal, incidenteel pest-, treitergedrag, brutaliteit t.o.v. volwassenen, leerkracht, met regelmaat of in ernstige mate schelden en vloeken, liegen of oneerlijk zijn).

De pedagogische handelingen uit niveau 1 blijken niet voldoende. De leerling wordt, buiten de groep, bij een vaste time-out leraar gebracht als time-out, voor een afgesproken (korte) tijd (10-30 min, afhankelijk van leeftijd kind). De verwachtingen onder A) worden duidelijk herhaald. We gaan een traject van 3 weken in om tot gedragsverbetering te komen.

De volgende acties worden door RidderSpoor ondernomen

- Aantekening in ParnasSys met verslag van incidenten, gesprek en afspraken.
- Ouders op de hoogte stellen en naar mogelijke oorzaken vragen dat gedrag onder A) niet lukt.
- Gesprek met leerling (oorzaak overtreding, mogelijkheden om tot gedragsverandering te komen/ het volgende keer anders aan te pakken). Doelen opstellen met kind: hoe zorg je ervoor dat dit niet meer gebeurt en eindtijd aan hangen: (maximaal) 3 weken de tijd om dit te verbeteren.

- In sommige gevallen overleg met schoolleiding en/ of de intern begeleider over aanpak in de klas (pas nadat ouders zijn benaderd)
 - aan het einde van een periode dat er moeilijkheden in een groep werden gesignaleerd, neemt de leerkracht een sociogram af én een korte enquête om te controleren of de leerlingen ook vinden dat de veilige sfeer die de groepsleerkracht constateert, is wedergekeerd.
3. **Voortdurende overschreden grenzen of ernstige misdragingen** (voortdurende overtredingen als onder 1 en 2, stelen, discriminatie, fysiek geweld t.o.v. andere kinderen, intimidatie, bedreiging van andere kinderen)

Het gedrag van de leerling is (blijft) zo storend en mogelijk bedreigend voor medeleerlingen en leraren dat de maatregelen uit niveau 1 en 2 niet toereikend zijn om de leerling (binnen afzienbare tijd) weer te laten deelnemen aan de groepsactiviteiten. De leerling komt tijdelijk onder de hoede van de directie of diens waarnemer. We gaan een intensieve periode van gedragsverandering aan met kind, de ouders en evt. externe partners.

De volgende acties worden ondernomen door de leerkracht:

- Gesprek met leerling (oorzaak overtreding, mogelijkheden om tot gedragsverandering te komen/ het volgende keer anders aan te pakken)
 - Ouders worden op school uitgenodigd door de leerkracht om het gedrag van het kind te bespreken (eventueel gezamenlijk met de directie), om de ouder te wijzen op hun verantwoordelijkheid als opvoeder en om gezamenlijk te zoeken naar een pedagogische oplossing. Het ingevulde gedragsformulier (doelen van de leerling) wordt door ouders ondertekend en (eventueel samen met hun kind) aangevuld. Er wordt opnieuw een termijn van maximaal 3 weken gehanteerd om tot het gewenste gedrag te komen, indien nodig onder begeleiding van een (spel)therapeut.
 - Aantekening in ParnasSys met verslag van incidenten, gesprek en afspraken.
 - Overleg IB en directie over aanpak in de klas en vervolg. Overleg over eventueel zorgtraject mbt het gedrag. In dit stadium wordt samenwerkingsverband ProfiPendi op de hoogte gesteld, hiervan worden ouders op de hoogte gesteld.
4. **Structureel of voortdurend onaangepast gedrag** (voortdurende van onder 1 en 2 genoemde gedragingen, herhaling van de onder 3 genoemde ernstige misdragingen)

Het gedrag van de leerling is (blijft) zo storend en mogelijk bedreigend voor medeleerlingen en leraren dat de maatregelen uit niveau 1 en 2 niet toereikend zijn om de leerling (binnen afzienbare tijd) weer te laten deelnemen aan de groepsactiviteiten. De leerling komt tijdelijk onder de hoede van de directie.

De volgende acties worden ondernomen

- Gesprek met ouders (NIET schriftelijk, NIET telefonisch) plus directie waarin ouders verplicht worden actie te ondernemen om aan de gedragsverandering mee te werken middels een stappenplan op maat.
 - Een officiële waarschuwing wordt schriftelijk en mondeling toegelicht aan ouders.
 - Het moet hoe dan ook duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.
- Aantekening in ParnasSys met verslag van incidenten, gesprek en afspraken.

Door de school kan (in samenwerking met ouders) onvoldoende invloed uitgeoefend worden om gedragsverandering te bewerkstelligen. Uiteindelijk kan besloten worden tot de verwijdering van de leerling. In hoe wij omgaan met schorsen en verwijderen volgen wij het beleid van het schoolbestuur Openbaar Onderwijs Houten en treedt het protocol 'disciplinaire maatregelen bij ernstig ongewenst gedrag van leerlingen' in werking.

D) Informatie voor ouders/ verzorgers

Iedere (nieuwe) ouder krijgt onderstaande brief gemaild door de directie. Eenmaal per jaar wordt deze brief via Social Schools opnieuw verspreid onder alle ouders.

Beste ouder/ verzorger van onze leerling,

Alle leerlingen op Ridderspoor leveren een actieve bijdrage aan de goede sfeer bij ons op school. Het leerklimaat wordt geoptimaliseerd dankzij rustig gedrag, voorspelbaarheid en sociale veiligheid. Leerlingen weten welk gedrag gewenst is op Ridderspoor doordat wij schoolmanieren hanteren.

De verwachtingen van onze leerlingen zijn duidelijk en komen op verschillende manieren terug. Alle teamleden hanteren dezelfde aanpak m.b.t. het trainen van en aanspreken op gedrag. Wanneer grensoverschrijdend gedrag wordt vertoond door een leerling, wordt door ieder teamlid op dezelfde wijze gehandeld.

We vinden het belangrijk dat kinderen ook zelfredzaamheid leren vertonen. Kinderen kunnen aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een uitzondering na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

Wat verwachten we van uw kind(eren)?

Hieronder staan onze schoolmanieren met enkele voorbeelden genoemd:

Iedereen hoort erbij. Hiermee bedoelen wij voorbeelden als 'Ik pest niemand en ik weet het verschil tussen plagen en pesten), we accepteren elkaar met onze verschillen, ik sluit niemand buiten, ik vraag een ander of hij/ zij mee wil doen'

We zijn aardig voor elkaar. Voorbeelden hiervan zijn 'ik zeg vriendelijke dingen, ik houd rekening met de wensen en gevoelens van een ander'.

We staan open voor elkaar. Hieronder verstaan we 'ik laat de ander en de groepsleerkracht uitpraten, ik praat niet door de ander of de groepsleerkracht heen, als ik zie of hoor dat een ander iets niet leuk vindt dan stop ik.'

Ik mag het zeggen als ik iets liever niet wil. Ik zeg: stop hou op, ik vind het niet leuk. Wanneer de ander niet stopt/ er sprake is van herhaald gedrag schakel ik een volwassene in. Hulp vragen mag, klikken niet (klikken is hopen dat de ander straf krijgt). Ik vertel het aan de juf of meester als ik me gepest voel. Ik zeg het vriendelijk als ik even alleen of zonder de ander wil spelen.

We zorgen voor de spullen en onze omgeving. Bijvoorbeeld 'ik ruim spullen op en help de school opgeruimd te houden. Ik ben voorzichtig en netjes met alle spullen (school, eigen en andermans)'

We gedragen ons rustig. Voorbeelden hiervan zijn 'ik maak geen herrie met spullen of mijn stem, ik loop in de school, ik praat zacht op de gang, als onze groep zich verplaatst (gym/buiten) dan kunnen anderen dit niet horen'.

We houden ons aan de afspraken. Hieronder vallen afspraken als 'ik kom op tijd'. Bovendien weet de leerling welke schoolmanieren er gehanteerd worden, doet hij/ zij z'n best om zich aan de afspraken te houden en vraagt om verduidelijking indien nodig. Ook 'ik accepteer het dat een (andere) leerkracht mij aanspreekt op gedrag'.

Wat vragen we aan u?

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. We vragen aan ouders om eventuele problemen en pesterijen te signaleren. Afhankelijk van de leeftijd van uw kind en de situatie vragen we u om uw kind te stimuleren het voorval/ probleem zelf met de groepsleerkracht te bespreken. Wanneer dit niet mogelijk is, dan kunt u een afspraak maken om samen met uw kind in gesprek te gaan met de groepsleerkracht. Even binnenlopen om een afspraak te maken kan natuurlijk ook.

De leerkrachten spannen zich in om tot een goede oplossing te komen voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en andere betrokkenen.

Wat kunt u van ons verwachten?

De leerkracht doet er alles aan om uw kind te horen en te helpen en stelt zich benaderbaar op. We verwachten dat uw kind zich tot de leerkracht wendt wanneer hij/ zij hulp nodig heeft. Wanneer er iets vervelends op school is voorgevallen dan spant de leerkracht zich in om u hierover tijdig te informeren. Het kan gebeuren dat de leerkracht de situatie anders heeft ingeschat of niet door uw kind op de hoogte is gesteld van een voorval. In deze situatie hopen wij dat u uw kind aanmoedigt zich alsnog tot de juf of meester te wenden.

Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Leerkrachten op Ridderspoor doen dit volgens een vastgesteld stappenplan. In onze kwaliteitskaart 'gedrag op

school' vindt u uitgewerkte stappen, deze kwaliteitskaart (ofwel procedurekaart) is te vinden op onze website. Hierin kunt u lezen in welk stadium er ouders, een intern begeleider of de directie wordt betrokken. Kunt u niet bij de groepsleerkracht terecht? Er zijn twee vertrouwenspersonen aan onze school verbonden, u kunt hen per mail bereiken voor advies: Heidi Tammenga heidi.tammenga@oo-h.nl, Karen Carton karen.carton@oo-h.nl

Heeft u suggesties voor onze school, dan bent u welkom om uw gedachten te delen met onze medezeggenschapsraad <https://www.obs-ridderspoor.nl/ouders/mr/>

We mogen ons gelukkig prijzen met een goede sfeer op Ridderspoor, daar zijn we blij mee. Samen houden we dat zo!

Vriendelijke groeten,

Anne Schenkan

directie.ridderspoor@oo-h.nl of 06-82137565

Bijlage

Leerling enquête (WORDT IN GOOGLE FORMS WEERGEGEVEN)

Je mag altijd naar mij toe komen als je hulp nodig hebt, je buitengesloten of gepest voelt. Vind je dat lastig? Je kunt het ook opschrijven of er met iemand anders over praten. Ik wil controleren of alle kinderen zich goed voelen in onze groep. Zo vorm ik mij een beeld van de sfeer in de groep en de school. Zet een kruisje bij iedere stelling.

	Nooit	Soms	Een beetje	Meestal	Altijd
Ik voel me fijn en veilig in school					
Ik voel me fijn en veilig bij de kinderen van onze klas/ groep					
Ik ben bang voor een (of meer) leerling(en) bij ons op school					
Ik voel me serieus genomen door de juf of meester					
Na schooltijd voel ik me veilig op het schoolplein					

Ik heb hulp nodig of wil ergens met de juf of meester over praten JA/ NEE (omcirkel het antwoord)

Mijn naam:

Lever dit blaadje in bij je juf of meester.